

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 58/23
26.4.2023. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Вуковић, председника већа, Станиславе Митровић и Татјане Лемајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ... бр. ..., чији је пуномоћник Лука Бралић, адвокат из Београда, Војводе Миленка бр. 52Б/1, против тужених "Ringier Serbia" д.о.о. Београд, издавача медија "Блиц", са седиштем у Београду, Косовска бр. 10, Предрага Михаиловића, одговорног уредника медија "Блиц", из Београда, ул. Косовска бр. 10 и ББ, ..., ..., ул. ... бр. ..., чији је заједнички пуномоћник Душан Стојковић, адвокат из Београда, ул. Његошева бр. 28, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалбама тужиоца и тужених изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 465/20 од 9.11.2022. године, у седници одржаној дана 26.4.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 465/20 од 9.11.2022. године у ставу првом, трећем, четвртном, петом и шестом изреке и у том делу предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезани тужени "Ringier Serbia" д.о.о. Београд и Предраг Михаиловић из Београда да на име накнаде нематеријалне штете због душевних болова услед повреде части и угледа тужиоца насталих објављивањем информација у тексту под насловом "Ко је ...? Паразитира на ... грбачи, појављује се на сваком протесту, а сада би да НАПАДНЕ ...", на интернет страници медија www.blic.rs дана ... године, солидарно исплате тужиоцу износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 09.11.2022. године па до коначне исплате. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у коме је тражио да се тужена ББ из ... солидарно обавезе са туженим "Ringier Serbia" д.о.о. Београд и Предрагом Михаиловићем да му надокнади нематеријалну штету због душевних болова услед повреде части и угледа насталих објављивањем информација у тексту под насловом "Ко је ...? Паразитира на ... грбачи, појављује се на сваком протесту, а сада би да НАПАДНЕ ...", на интернет страници медија www.blic.rs дана ... године. Ставом трећим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па су обавезани тужени да, на име накнаде нематеријалне штете због душевних болова услед повреде части и угледа тужиоца насталих објављивањем информација у тексту под насловом "... КОЊ" ИЛИ

"..." У ... .. прави хаос где год се појави, а његова идеологија може се свести на три речи: МРЖЊА, НАСИЉЕ И ДИСКРИМИНАЦИЈА", на интернет страници медија www.blic.rs дана .... године, солидарно исплате тужиоцу износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 09.11.2022. године па до коначне исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете преко досуђеног износа од 60.000,00 динара, а до траженог износа од 400.000,00 динара и то за износ од још 340.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 09.11.2022. године, као дана пресуђења, па до исплате. Ставом петим изреке наложено је туженом Предрагу Михаиловићу из Београда да о свом трошку објави увод и изреку ове пресуде, без коментара и без одлагања, на интернет страници медија www.blic.rs а најкасније два дана од дана када пресуда постане правоснажна, примењујући Закон о заштити података о личности. Ставом шестим изреке обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 101.600,00 динара са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршност одлуке до исплате.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавиле парничне странке и то тужилац побијајући је у ставу четвртм изреке због погрешне примене материјалног права а тужени у ставу првом, трећем, петом и шестом изреке, из свих законских разлога.

Тужени су одговорили на жалбу тужиоца.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/2011 са каснијим изменама и допунама), који се сходно примењује на основу одредбе члана 131 Закона о јавном информисању и медијима ("Службени гласник РС", бр. 83/2014 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да су жалбе тужиоца и тужених основане.

Према утврђеном чињеничном стању на интернет страници www.blic.rs објављена су два текста дана ... године и дана ... године који говоре о тужиоцу. Први текст под насловом "Ко је ...? Паразитира на ... грбачи, појављује се на сваком протесту, а сада би да НАПАДНЕ ...", чији је аутор новинар ..., почиње уводним делом у којем се наводи: "Видели смо његових сто лица, али заправо то лице је једно исто-лице насилника, лице човека који би да руши, гони, прогања, јури и на крају .... Да, јасно је да говоримо о ..., једном о главних актера ..., оне ... коју бисмо најрађе да не гледамо, не слушамо и заборавимо. Екстремна, рушилачка, свађалачка, инцидентна. То је лик ...." Даље се преноси информација да је тужилац претходне ноћи "у ... пуцао ни мање ни више него из ...", као и изјава тужиоца: "Пуцање је ефикасно. Цео град треба да буде .... Кад они немају стида и срама, јурићемо их, ...". У наставку текста даље се наводи: "Међутим, овај екстремни ... се није ту зауставио. Позвао је на нова окупљања испред ..., ... или ... , али и на изазивање нереда. Да његовим лудостима нема краја, говори и чињеница да је позвао да се купе ..., бакље, топовски удари и ракете за ватромет, којима ће гађати будуће ... у ...а. Након овога, барем је једна ствар јасна, ... нема идеју ни о чему, ... је само заљубљеник у .... Они су му постали хоби и што би се рекло, где год нађе згодан ..., ...се насади, као својеврсни паразит." У наредном делу текста који носи поднаслов "Ко је он?" наводи се: "... је, иначе ... из .... Још од студентских дана биле су му блиске ... и националистичке идеје, па је врло брзо

уследила и сарадња са "...". ... је од... године, а био је кандидат "... за градоначеника .... У међувремену се овај покрет чији је члан био због његових поступака у неколико наврата ограђивао од ... понашања, што је на крају резултирало и избацивањем из .... Од тада,... делује, бар наизглед, сам, уваљујући се где год је могуће да пропагира своје идеје." Даље се у тексту наводи: "И управо док је био ..., односно пре избацивања из овог ... због како су навели континуираног кршења одлука органа те ..., ...је у једној емисији претио смрћу ... и ...", на шта се надовезује пренета изјава тужиоца: "Уколико је .. овај споразум, она треба да буде ... истог часа на .... А поред ње... и ...", рекао је тада ..., говорећи о мигрантима". У наставку следи део текста који носи поднаслов "Националистички поклич, претње, теорије завере..." у којем се наводи: Уместо по заслугама ... ће остати упамћен по бројним инцидентима у својој прошлости. Овај распиривач мржње није пропуштао прилику да се нађе на којекаким... и тако шири своју канцерогену .... Тако је .. пре нешто више од годину дана био виновник ... испред ... у .... Наиме, на друштвеним мрежама се појавила фотографија брата власника ... националности на којој се види да руком прави ..., ... Један од главнокомандујућих и на овим ... био је ..., а сам ... је након првог дана навео да су уследиле језиве претње према његовој породици, као и да се у јавности појавила његова адреса, те да страхује за свој живот и живот најмилијих." Даље, се између осталог наводи: "Одмах по укидању ванредног стања, ... је поново "заблистао", само на ... опскурних ... организација, чијих је назадних ставова био гласноговорник. Једна од тема била је и 5Г мрежа. Он и његови јуришници .. су не само против актуелне, већ и прошле власти, али на првом месту против великог броја миграната у Србији", па се даље преноси изјава тужиоца: "Нисам ..., па не могу да кажем да сам против 5Г мреже... Међутим, ако је она толико добра и није опасна, нека је прво у својој кући уведе ...." Даље се у тексту преноси информација да је "пре последњих ... у .. одржан још један ..., ..., и то након најаве да би ... могли бити враћени кућама из ...у којима живе, а разлог је пандемија корона вируса. И док су се они борили да у .. остану и са тим циљем, такође су дошли пред Скуштину, на истом месту се појавио ...?!" Наредни одељак текста носи поднаслов "Вечити студент, војник без служења војног рока", па се у истом наводи: "И док јури ка ... сав поносан што се бори за накарadne ... вредности, негде у глави све време покушава да сакрије делове своје биографије које би његов профил "... могао да дискредитује". Даље се у тексту наводи: "Да, поменули смо да је по занимању ..., али није тешко бити .. ако тај исти ... похађаш читаву деценију", затим у вези са трајањем студија тужиоца: "Они који га познају, по доласку у ..." кажу да је то безмало деценијско школовање", па се даље преноси изјава неименованог саговорника: "Нешто око десетак година...Можда осам...али свакако много дуже него што трају студије", након чега следе наводи текста о тужиоцу да "овај заговорник војске и свега што иде уз ..., веровали или не, војску није служио" па се преноси изјава неименованог саговорника: "Једноставно извукао се. Није ишао у војску. То је једна од ствари која му је замерена као Србину и патриоти", док се овај део текста закључује констатацијом: "Овај човек је буквално свугде осим тамо где је требало, за шта је добио ... и за шта је званично плаћен око две просечне српске плате." Закључни део текста носи поднаслов "А како њега полиција не дира", па се тако у наставку наводи да "многима није јасно како се првог дана недавних ... обрео међу првима у ..., а да га нико од полицајаца није "ни пипнуо", што се јасно могло видети у директном преносу на телевизијама".

У другом тексту, чији је аутор тужена ББ, под насловом "... КОЊ" ИЛИ "ГЛУМАЦ" ... прави хаос где год се појави, а његова идеологија може се свести на

три речи: МРЖЊА, НАСИЉЕ И ДИСКРИМИНАЦИЈА", текст почиње уводним делом: "Упадао је у ..., подстрекивао на насиље, а онда и позивао на напад на ..... Све то је лик и дело ..., .. сада већ бившег скупштинског сазива и избаченог члана ..., и то само у последњих неколико дана. Међутим, то је само део приче човека који свако мало позива на нереди, који дискриминише кога и због чега стигне, који је и ... и хушкач и који је ових дана позвао на "наоружавање" ..., бакљама, топовским ударима... У исто време, он је и човек који се слободно шета улицама ...и коме из неког разлога правосудни органи ове земље, случајно или намерно, не могу ништа. Из тог разлога га неретко називају и "... коњем", који где год се појави, прави, многи ће рећи, ... чији је главни глумац управо он. Управо тог "глумца" не зна се више ни чега, свакодневно гледамо на улицама...". У делу текста који носи поднаслов "Упад у ..." говори се о учешћу тужиоца на протестима испред ..., па се тако наводи: "Иако је он био међу групом људи који су пре петнаестак дана (када су одржани први ... у престоници чији је циљ била побуна против могућег поновног увођења карантина) насрнули на улаз ..., а потом у њега и ушли позивајући на ..., ... није за то дело санкционисан. Он је, како се могло видети на бројним снимцима, несметано шетао наочиглед полиције која, опет случајно или намерно, није реаговала. И док се атмосфера закувала, а сузавци кренули по демонстрантима, ...је негде ишчекао. И тада, и сваки следећи пут када се ситуација заоштравала. Реакција је било, тачније реаговало је Више јавно тужилаштво које га терети за кривично дело насилничко понашање на јавном скупу, и које је тражило притвор за .... Међутим, одлуком Вишег суда у Београду, притвор му није одређен, тако да ће се бранити са слободе." У делу текста који носи поднаслов "Позив на насиље према ..." наводи се да је "... несметано донео ... испред ... и позвао на насиље, овог пута према ...", па се преноси његова изјава: "Пуцање је ефикасно. Цео град треба да буде .... Кад они немају стида и срама, јурићемо их, ...", на шта се даље надовезује констатација аутора да "у његовом арсеналу, међутим, нису само ове ..., већ и бакље, топовски удари и ракете за ватромет јер све то, ако се ... пита, служи за гађање ... у ... које би, према његовом виђењу, требало гађати и умазати "... бојама јер су ионако сви за геј параду". У делу текста који носи поднаслов "Мигранти и претње смрћу" даље се наводи да је "тако ... открио још један од својих насилних и мизогиних погледа на свет, овог пута према ..., а "то је међутим, само део приче о овом човеку који отворено дискриминише кога год стигне, што је, рецимо, био случај и са мигрантима којима се отворено противи", да су "управо они били разлог због кога је пре извесног времена запретио ... и ...", те да је "у неколико наврата присуствовао и некаквим опскурним ... против њих, на које се углавном "уваљивао", што му је иначе манир. То није био случај само са њима, већ се "прилепио" и антиваксерима, противницима 5Г мреже, али и ... који су се борили за остатак у ... Даље следи део текста који носи поднаслов "Идите на Косово, али без мене", у којем се преноси информација да је тужилац са следбеницима током ... позивао на то исто, уз наводе "да је ... један од оних који није одслужио војску, што му очито не смета да неке друге људе шаље у некакве борбе и сукобе." У делу текста који носи поднаслов "Србовање усред ..." наводи се да је "... пре нешто више од годину дана био виновник још једног скандалозног протеста, оног испред ... и да је "тада такође са групом ... истомисљеника, решио да малтретира једног грађанина Србије ..., иначе ..., и то зато што је неко на Фејсбуку објавио слику његовог брата ..., што овдашњи националисти читају као ...", да су "увредљиви и ... повици, заставе ..., па и једна ... били декор током овог срамотног дивљања, које је резултирало тиме да је ... на кратко била затворена, а породица њеног власника претрпела је језиве претње." У закључку текста који носи поднаслов "Идеологија, шта

то беше?" поставља се питање: "...Шта је ... идеологија, и има ли је уопште? Шта човек, кога део јавности једино зна по скандалима, било коме може да понуди? Насиље, претње, дискриминацију и некакве борбе, али ако може без њега? Иако је завршио ... који је, како је "Блиц" писао, студирао готово деценију, ...се не може похвалити Бог зна чиме јер је, заправо, анонимус, који се, захваљујући чланству у ..., докопао ... места. Међутим, то је у исто време .. из које је и избачен, након чега је почело његов "самосталан рад", и то понајвише тако што се као паразит лепио коме год је стигао, како би пропагирао своје назадне идеје".

Закључак првостепеног суда у погледу неистинитости информација као и о неадекватним, непримереним насловима који прате саме текстове, те у том смислу недопуштености информација којима се повређује достојанство тужиоца, изведен је након анализе спорних текстова и то кроз садржину сваког текста појединачно тако и оба текста заједно, с обзиром на то да су објављени у веома кратком временском периоду, па су у конкретном случају повређена права личности тужиоца-право на част и углед. Анализирајући како појединачне наводе предметних текстова посебно, тако и целокупан контекст, суд налази да се у њима износе одређене констатације-тврдње аутора, које су такве да код просечног читаоца не могу, а да не изазову крајње негативну оцену онога на кога се та информација односи, посебно када се погледају у светлу текстова које прате, који су писани са очигледном намером да се створи негативан став према тужиоцу у јавности и изазове негативно мишљење о његовој личности.

Првостепени суд налази да се у тексту објављеном ... године под насловом "Ко је ...? Паразитира на ... грбачи, појављује се на сваком протесту, а сада би да НАПАДНЕ ...", кроз сам наслов тужилац квалификује као "паразит", што по правилу подразумева особе које се квалификују као безвредне, које остварују корист а не доприносе, тужилац се означава као неко ко не доприноси сврси функције ..., паразитира на тој функцији, а ова тврдња аутора текста је, како се утврђује, заснована на самој чињеници присуства тужиоца на ..., уз наводе "где год нађе згодан ..., ... се насади, као својеврсни паразит". Даље се кроз текст тужилац означава као особа са "сто лица", уз даље изношење констатације да је "заправо то лице једно исто-лице насилника, лице човека који би да руши, гони, прогања, јури и на крају... и гађа .... Тужилац се означава као део ...која је "екстремна, рушилачка, инцидентна". Овакви судови аутора произлазе из изјаве тужиоца: "Пуцање је ефикасно. Цео град треба да буде .... Кад они немају стида и срама, јурићемо их, ...". Из текста произлази да је на основу ове изјаве, те ношења ...која не спада у оружје тужилац означен као насилник, рушитељ и прогонитељ, што по оцени суда није тврдња адекватна чињеницама на којима је заснована. Поред тога, у овом контексту се даље преноси информација да је тужилац "позвао да се купе ..., бакље, топовски удари и ракете за ватромет којима ће гађати будуће ...", али током постука није предложен нити достављен доказ у прилог истинитости ове информације, што је била дужност тужених сходно правилу о терету доказивања. Даље се износи тврдња да је тужилац претио ... и ... што се заснива на изјави: "Уколико је ... овај споразум, она треба да буде ... истог часа на .... А поред ње ...", рекао је тада ..., говорећи о мигрантима", док би по оцени првостепеног суда за примереност израза "претити смрћу" било потребно да из изјаве тужиоца такав закључак директно произилази, дакле да је он лично претио смрћу, што овде није случај. У наставку текста који се бави протестом испред ... ., наводи се да је тужилац

био "виновник" и "један од главнокомандујућих", те да је сам ... "након првог дана навео да су уследиле језиве претње његовој породици" на основу чега се стиче утисак да је тужилац организатор протеста и узрочник претњи које се кроз текст спомињу, што није чињеница утврђена током поступка, из чега следи да је на овај начин јавности пласирана неистинита и недопуштена информација.

Даље, првостепени суд сматра да у тексту објављеном ... године под насловом "... КОЊ" ИЛИ "... .. прави хаос где год се појави, а његова идеологија може се свести на три речи: МРЖЊА, НАСИЉЕ И ДИСКРИМИНАЦИЈА", кроз сам наслов се тужилац јасно поистовећује са радњама и вредностима које су супротне основним људским правима, док се у наставку наводи да је тужилац "подстрекивао на насиље и позивао на напад на ...", да "свако мало позива на неред", да "дискриминише кога и због чега стигне" и да је "позвао на наоружавање ..., бакљама, топовским ударима", па се поново преноси изјава тужиоца: "Пуцање је ефикасно. Цео град треба да буде .... Кад они немају стида и срама, јурићемо их, ...", уз изнету тврдњу да "у његовом арсеналу, међутим нису само ове ..., већ и бакље, топовски удари и ракете за ватромет јер све то служи за гађање ... у ... које би према његовом виђењу требало гађати и умазати ... бојама јер су ионако сви за геј параду, што открива још један од његових насилних и мизогиних погледа на свет, овог пута према..." што су све информације чију истинитост тужени нису доказали током поступка, нити су у прилог томе предложили доказе. Овај текст се надовезује на претходни текст од .... године и садржина информација која се о тужиоцу износи у јавности се такође своди на означавање тужиоца као насилника, односно особе која позива на насиље, на основу његове изјаве, те учешћа на протестима. И овај текст се у једном делу дотиче теме протеста испред ... уз наводе да је тужилац "са групом ... истомишљеника, решио да малтретира једног грађанина Србије...", што када се стави у контекст претходног текста у којем је тужилац означен као "виновник" и "главнокомандујући", карактерише тужиоца као припадника, па и организатора међу ..., што је појам који обично означава поклонице ... чије су вредности супротне основним друштвеним вредностима заштите људских права. Текст закључује на следећи начин: "...Шта је ... идеологија, и има ли је уопште? Шта човек, кога део јавности једино зна по скандалима, било коме може да понуди? Насиље, претње, дискриминацију и некакве борбе, али ако може без њега? У садејству са насловом текста, кроз наведену садржину текста се, по оцени првостепеног суда, јавности износе тврдње и судови аутора које не произлазе логично из објективно утврђених чињеница.

Првостепени суд закључује да се пласирањем ових информација на наведени начин не доприноси сврси јавног информисања у демократском друштву, као ни јавној расправи у јавном интересу, већ им је сврха да на таблоидни начин подрже неистините и непотпуне информације и на тај начин дискредитују личност тужиоца, због чега су такве информације недопуштене. Притом је суд имао у виду да је тужилац ...и да је у периоду објављивања био ... због чега је дужан да трпи критику која је ширег обима него код појединца који не врши јавну функцију и која сходно садржини одредбе члана 10 Европске конвенције о људским правима представља слободу изражавања медија. Међутим, суд сматра да тужилац није дужан да трпи увредљиву критику и употребу квалификација о његовој личности које не произлазе из непобитних, објективних и проверених чињеница, а којима му се истовремено придају особине насилника, подстрекача на насиље, припадника идеологије која се по правилу повезује са негирањем основних људских права, чије је јавно објављивање подобно да повреди

његово достојанство, част и углед, те налази да су у конкретном случају наведене објављене информације о тужиоцу недопуштене, и да је нарушена пропорција слободе изношења информација о тужиоцу. Слобода јавног информисања не обухвата потпуно лишавање носиоца јавних функција загарантованих људских права, већ код сукоба људских права и новинарских слобода треба поштовати правило претежног интереса које одговора демократском друштву, те у сваком конкретном случају ценити разумну оправданост интереса јавности да сазна информацију чијим објављивањем је повређено лично право носиоца јавне функције.

Полазећи од наведеног, првостепени суд је, на основу одредаба чланова 5, 8, 9, 15, 79, 112, 113, 114, 115 и 120 Закона о јавном информисању и медијима као и чланова 200 и 277 Закона о облигационим односима с обзиром на то да предметни текстови садрже недопуштене и лезионо способне информације о тужиоцу, утврдио повреду права и достојанства личности тужиоца, односно право на част и углед, због чега је обавезао туженог издавача и одговорног уредника да тужиоцу на име накнаде штете за текст од 26.07.2020. године због учињених повреда солидарно исплате износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате (став први), док је тужену ББ као аутора обавезао да са издавачем медија и одговорним уредником солидарно накнади штету насталу објављивањем текста од .... године због учињених повреда у износу од 30.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате (став трећи), те је обавезао туженог одговорног уредника да увод и изреку правноснажне пресуде објави без коментара о свом трошку у складу са Законом о заштити података личности (став пети изреке).

Међутим, због нејасних и противречних разлога за сада се не може испитати правилност првостепене пресуде у побијаном делу, чиме је у поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом тужених основано указује.

Претходно, правилно првостепени суд оцењује неоснованим приговор пасивне легитимације туженог Предрага Михаиловића из Београда. Ово зато што из регистрационих података за медиј "Блиц" произилази да је исти регистрован као одговорни уредник тог медија, а интернет страница www.blic.rs регистрована је као друга форма тог медија у смислу члана 39 став 1 тачка 5 Закона о јавном информисању и медијима. Како је "Блиц" јединствен медиј, односно има штампано и онлајн издање, а не постоји посебан медиј www.blic.rs у смислу одредбе члана 31 ЗЈИМ, те је тужени одговорни уредник како штампаног тако и онлајн издања (друге форме) медија "Блиц". Наиме, одредба члана 48 ЗЈИМ предвиђа да медиј мора имати одговорног уредника (став 1), као и да одговорни уредник за поједино издање, рубрику, односно програмску целину одговара за садржај који уређује (став 3), која одредба не искључује примену одредбе члана 115 истог Закона којом је прописано је новинар, одговорни уредник, издавач солидарно одговарају за штету насталу објављивањем информације из члана 112 став 1 овог Закона. Одговорност одговорног уредника медија постоји за све информације које се у том медију као целини објављују, што подразумева и информације објављене у поједином издању, рубрици, односно програмској целини, док одговорност одговорног уредника за поједино издање и рубрику може постојати поред одговорности одговорног уредника медија као солидарна одговорност и утиче на евентуална међусобна регресна потраживања између одговорног уредника медија и

одговорног уредника за поједино издање или рубрику и ни на који начин не искључује одговорност одговорног уредника медија према оштећеном лицу.

Правилно првостепени суд налази и да имајући у виду да је тужилац вршио функцију ..., односно да се предметни текстови баве његовим ... деловањем, да поједине информације изнете у предметним текстовима нису недопуштене. То се односи на делове текстова који се баве образовањем тужиоца, служењем војног рока, који јесу од интереса за јавност имајући у виду да је тужилац био ..., да се ... бирају на непосредним изборима и да је у таквој ситуацији дужан да трпи критике када је у питању преиспитивање његових личних својстава а у вези са политичким деловањем, а нарочито у вези са вршењем .... Овакав закључак суд изводи и из анализе контекста и смисла употребљених израза за тужиоца и његову политику у којем се он назива "вечитим студентом" и "војником без служења војног рока", а изрази "... коњ", "канцерогена политика", те "глумац у ријалитију" су употребљени фигуративно у циљу критике поступака тужиоца у сврху његовог .... Такође и употребу израза "анонимус" суд оцењује као допуштен јер аутор текста овај израз ставља у контекст оцене позиције тужиоца на политичкој сцени, у смислу критике резултата које је тужилац остварио својим ... коју је тужилац дужан да трпи, а што се односи и на употребу израза "назадне" када је у питању критика новинара према политичким идејама тужиоца.

Међутим, основано се жалбом тужених указује да је погрешно анализиран контекст оба текста, те да су о оцени субјекта информације наведени нејасни и противречни разлози. Пре свега, сведок ..., аутор текста од... године истакла је да је у њему изнела своје мишљење о активностима тужиоца а тужена ББ, аутор текста од ... године да је циљ текста био да се изнесу њени вредносни судови о ономе што тужилац заступа. Првостепени суд поклања веру њиховим исказима у овом делу и у којем оне као аутори спорних текстова објашњавају повод за објављивање истих, а који се тиче више протеста у којима је тужилац учествовао. Имајући у виду садржину спорних текстова, првостепени суд прихвата и делове исказа ове тужене и наведеног сведока у којима објашњавају смисао израза који су употребљавани у спорним текстовима када се говори о поступању тужиоца и његовој карактеризацији. Из наведеног произилази да је првостепени суд утврдио да су аутори текстова само изнеле вредносне судове односно мишљење о тужиоцу, али затим супротно томе утврђује да су у питању тврдње и неистините информације изнете у текстовима.

Даље, тужилац изјаву пренету у текстовима, да је тужилац "позивао да се купе ..., бакље, топовски удари и ракете за ватромет којима ће гађати будуће ..." и да "у његовом арсеналу, међутим нису само ове ..., већ и бакље, топовски удари и ракете за ватромет јер све то служи за гађање нових ... у ... које би према његовом виђењу требало гађати и умазати ... бојама јер су ионако сви за геј параду" није спорио током поступка. У одговору на тужбу тужени су истакли да су аутори спорних текстова у истима веродостојно и тачно преносили изјаве тужиоца, које је тужилац давао у бројним медијским интервјуима као и путем свог званичног "твитер" налога. Ову чињеницу тужилац није оспорио, па иста представља неоспорену чињеницу у смислу одредбе члана 230 став 1 ЗПП. Због тога је нејасан закључак првостепеног суда да у погледу наведених информација током поступка суду нису предложени нити достављени докази у прилог истинитости истих што је била дужност тужених сходно правилу о терету доказивања.

Мишљење првостепеног суда да се насловом текста објављеног ... године тужилац квалификује као "паразит" и означава као неко ко не доприноси сврси ... (паразитира на тој функцији) не може се за сада прихватити, код чињенице да је ова тврдња аутора текста заснована на чињеници присуства тужиоца на протестима грађана уз наводе "где год нађе згодан ... се насади, као својеврсан паразит", те да због тога не даје одговарајући допринос послу који обавља, јер је превише обузет другим активностима које нису у опису посла .... Даље, то што се тужилац кроз текст означава као особа са "сто лица" уз даље изношење констатација да је заправо то "лице једно исто лице-лице насилника, лице човека који би да руши, гони, прогања, јури и на крају боји и гађа ...." и означава као део опозиције, која је "екстремна, рушилачка, инцидентна", не би се могао извести закључак да представљају тврдње тужених, што првостепени суд чини, већ да представљају вредносне судове засноване на понашању тужиоца које произилази из изнетих чињеница у тексту о активностима тужиоца. Ово зато што новинари имају право да праве хронолошке осврте на рад и понашања јавних функционера и политичара, што је у предметним текстовима и урађено, те да обавесте јавност о изјавама и понашању ... у ... у том тренутку. Они имају право да износе критичко мишљење и вредносне судове и да кажу да је неко лице насилник, јуришник и слично, ако је чињенична основа таква да може произвести такав став.

Надаље, остаје нејасна оцена првостепеног суда да је за примереност израза "претити смрћу", било потребно да из изјаве тужиоца такав закључак директно произилази, дакле да је он лично претио смрћу, што суд сматра да не произилази из његове изјаве "Уколико је ... овај споразум, она треба да буде ... истог часа на ... А поред ...", на основу које су тужени написали "... је у једном емисији претио смрћу ... и ...", што по оцени првостепеног суда представља тврдњу, иако би се оценом оваквог писања у контексту дате изјаве тужиоца дало закључити да су на тај начин тужени изнели своје мишљење засновано на изјави тужиоца којом износи свој став да ... и ... наше земље треба да буду ... ако су поступили супротно његовим схватањима.

Неутемељен је закључак првостепеног суда да на основу навода да је тужилац био "виновник" и "један од главнокомандујућих" протестом ... на основу чега се и стиче утисак да је тужилац организатор протеста и узрочник претњи које се кроз текст помињу, па је на овај начин тужилац представљен као насилник и припадник ..., што је појам који обично означава поклонице радикалне деснице чије су вредности супротне основним друштвеним вредностима заштите људских права. Ово зато што је тужилац (...) својим присуством и својом вољом желео да подржи протест ... који је друге ..., на коме је било ... увреда и доносила свињетина, из чега произилази да без обзира што он није био идејни творац скупа исти је подржао својим присуством због чега се не би могло прихватити да је оваквим наводом у тексту пласирана неистинита и недопуштена информација јер је дужност медија да извештавају о оваквим догађајима и политичарима који то подржавају.

Повреду тужиочевих права првостепени суд налази и у наслову текста од ...године на који начин се тужилац поистовећује са радњама и вредностима које су супротне основним људским правима, као и у наставку наводи да је тужилац "подстрекивао на насиље и позивао на напад на ...", да "свако мало позива на nerede", да "дискриминише кога и због чега стигне" и да је "позвао на наоружавање ..., бакљама,

топовским ударима". Међутим, аутор овог текста је објаснила да се ради о вредносним судовима заснованим на понашању тужиоца јер је био на протестима против ... као и на протестима против ..., те да су и претње ... упућене између осталог због тога што је он против ..., па се текст односи на изношење вредносних судова о ономе што тужилац заступа и чему се противи. По њеном мишљењу тужилац дискриминише припаднике ..., ..., био је на протесту против .... Аутор текста сматра да је тужилац подстрекивао на насиље када се испред скупштине појавио са ... и позивао да се гађају ....

Код свега наведеног то што је тужилац означен као део опозиције, која је "екстремна, рушилачка, инцидентна", а који судови аутора произлазе из изјаве тужиоца: "Пуцање је ефикасно. Цео град треба да буде .... Кад они немају стида и срама, јурићемо их, ...", погрешан је закључак првостепеног суда да на основу ове изјаве, те ношења ... која не спада у оружје тужилац означен као насилник, рушитељ и прогонитељ, која тврдња није адекватна чињеницама на којима је заснована. Међутим, на наведени начин исказано је критичко мишљење кроз такво означавање тужиоца али је реч о пренесеном, метафоричком значењу којом се сликовито и фигуративно указује на тужиочеву политичку одговорност за његово понашање у вези са дешавањима у друштву и активностима које он поводом истих предузима, због чега аутор текста и може да постави питање "...Шта је ... идеологија, и има ли је уопште? Шта човек, кога део јавности једино зна по скандалима, било коме може да понуди? Насиље, претње, дискриминацију и некакве борбе, али ако може без њега?, јер се управо, супротно становишту првостепеног суда, ради о судовима аутора које имају адекватну подлогу у изнетим чињеницама.

Законом о јавном информисању и медијима ("Сл. гласник РС", бр.83/14 са каснијим изменама и допунама) прописано је да је јавно информисање слободно и не подлеже цензури (члан 4 став 1), да се путем медија објављују информације, идеје и мишљења о појавама, догађајима и личностима о којима јавност има оправдан интерес да зна, без обзира на начин на који су прибављене информације, у складу са одредбама овог закона и да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја и средства јавног обавештавања су дужна да то право поштују (члан 5 став 1 и 2), а уредник и новинар су дужни да пре објављивања информације које садрже податке о одређеном догађају, појави или личности, са пажњом примереним околностима, провере њено порекло, истинитост и потпуност. (члан 9 став 1).

Интерес јавности јесте да се у медијима износе сумње, ако постоје у законитост рада и поступање појединих лица како би се на тај начин отворила шира дискусија о конкретном проблему и скренула пажња на одређене негативне појаве у друштву. Информације које новинар износи у чланцима морају бити проверене са дужном новинарском пажњом. Новинар у границама постављеним законом и етичким кодексом има слободно право изношења свог мишљења и мора бити свестан да износи свој ауторски став у чланку утиче на формирање јавног мњења, те да овај став мора бити заснован на провереним и потпуним информацијама. Јавно информисање је слободно и нико у складу са чланом 2 Закона о јавном информисању не сме ово право ограничавати. Изузеци постоје па је слобода јавног информисања ограничена заштитом права личности.

И по оцени овога суда границе прихватљиве критике увек су шире када је циљ критике ... (јавни функционер). Границе критике у тим случајевима су широке али ни тада нису апсолутне што значи да право на критику није неограничено. Опште је одређено да слобода медија може се ограничити ради остваривања, поштовања и заштите права и угледа других лица (члан 29 став 3 Повеље о људским и мањинским правима и грађанским слободама, члан 19 став 3а Међународног пакта о грађанским и политичким правима, члан 10 став 2 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода). Слобода изражавања предвиђена чланом 10 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (Закон о ратификацији Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода “Службени лист Србије и Црне Горе”, Међународни уговори, број 9/03, 5/05, 7/05 и “Службени гласник РС”, Међународни уговори, број 12/2010) представља један од суштинских темеља демократског друштва, према ставу 2 она не важи само за информације или “идеје” које се прихватају или сматрају увредљивим, већ и за оно што вређа, шокира или узнемирава. Стандард Европског суда за људска права изражен у предмету *Handyside против Уједињеног Краљевства из 1976. године (Handyside v. UK, представка 5493/72, пресуда од 07.12.1976. године)*, у коме је суд тумачио слободу изражавања тако што је сматрао да она обухвата не само изношење прихватљивих ставова и информација, већ и друштвено неприхватљивих (шокантних, увредљивих, узнемирујућих). Права личности политичара и јавних функционера су суженија него истоврсна права других лица: они морају да толеришу, трпе више него остали, да подносе објављивање и оних лезионо способних информација о себи које други не морају, али слобода изражавања је ограничена и када су они предмет извештавања и критике, њиховим правом на част и углед. Право на част и углед припада свим грађанима, па сходно томе заштита права на част и углед обухвата и политичаре чак и када не поступају у приватном својству, међутим у тим случајевима морају се услови за заштиту одмерити са интересима друштва на отворену дискусију о политичким стварима, јер тужилац као ... мора показати већу толеранцију поводом критика медија на његов рад будући да је слобода политичке дебате у самој сржи концепта демократског друштва што је став Европског суда за људска права изражен у предмету *Lingens против Аустрије из 1986. године, параграф 42 и 43 (Lingens V. Austria, представка бр.9815/82, пресуда од 08.јула 1986.године)* па и више од тога, јер су границе дозвољеног критиковања у конкретном случају шире с обзиром да је тужилац ..., а у демократском друштву радње или пропусти ... морају бити предмет детаљног испитивања не само од стране законодавних у судских власти већ и штампе и јавног мњења, што је мишљење Европског суда за људска права изнето у предмету *Kastells против Шпаније из 1992. године, параграф 46 (Kastells v. Spain представка бр.11798/85, пресуда од 23.априла 1992. године)*.

Надаље, давање вредносних судова у принципу је слободно али вредносни судови морају бити адекватни изнетим чињеницама. Истина вредносних судова не подлеже доказивању, али када одређен навод представља вредносни суд мора се имати у виду да постоји довољно чињеничних основа за исти, јер чак вредносни суд без чињеничног основа, који га поткрепљује, може бити претеран, који став је изражен у предмету *De Haes и Gijssels против Белгије из 1997. године, параграф 47 (De Haes & Gijssels v. Belgium, представка 19983/92, пресуда од 24.2.1997. године)*. Али вредносни суд као такав је допуштен јер не захтева утврђење истинитости уколико има чињеничну подлогу-став Европског суда за људска права изражен у предмету *Oberschlick против*

Аустрије из 1991. године, параграф 63 (*Oberschlick v. Austria*, представка бр.11662/85, пресуда од 23.05.1991. године).

Нејасан је закључак првостепеног суда да се ради о таблоидном извештавању, јер из свега наведеног могло би се закључити да спорни наслови и текстови представљају вредносни суд заснован на извесној чињеничној основи јер су информације које су објављене прибављене на основу изјава тужиоца и поткрепљене видео записима догађаја и емисија у којима је тужилац гостовао и изјавама тужиоца, што се утврђује из самих текстова као и исказа тужене ББ. Тужени су о тужиоцу као именованом носиоцу ...-... објавили критичко мишљење које се односи на политику коју он спроводи а која је у вези са обављањем његове функције. Граница прихватљиве критике веће су када су питању ... као такви него што је то случај са приватним лицима. За разлику од ових других, ... неизбежно и свесно излаже сваку своју реч и поступак критичком разматрању и од стране новинара и јавности, па самим тим мора показати већи степен толеранције.

Из изнетих разлога, у контексту свега наведеног остаје нејасно да ли су објављене информације лезионо способне, односно подобне да повреду част и углед тужиоца у смислу Закона о јавном информисању и медијима и Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, због чега је првостепена пресуда на основу члана 391 став 1 ЗПП морала бити укинута у побијаном делу и предмет враћен на поновно суђење, а укинута је и решење о трошковима поступка јер зависи од коначног исхода спора.

У поновном суђењу првостепени суд ће имајући у виду примедбе из овог решења поново ценити да ли наслови и наводи у предметним текстовима представљају закључак новинара изведен из чињеница и понашања тужиоца, те да ли произилази да су аутори текста изнели своје мишљење односно закључак о догађајима као и понашању тужиоца у вези са тим догађајима и након тога, и да ли су пишући на овај начин о теми о којој јавност има интерес да зна, у свему поступили у складу са одредбама члана 5 и 9 Закона о јавном информисању и медијима. Притом, имаће у виду да је мишљење, односно закључак новинара у вези са деловањем тужиоца односно његовим радом и политиком коју спроводи у вези са обављањем његове функције, заштићено чланом 8 Закона о јавном информисању и медијима. У супротном, захтевањем да се докажује апсолутна истинитост изнетих мишљења односно донетих закључака била би обесмишљена значајна функција медија у тежњи ка успостављању демократског друштва.

Када су зајемчена права-право на слободу изражавања и право медија (чланови 46, 50 и 51 став 1 Устава Републике Србије) и право на част и углед (чланови 18 и 23 став 1 Устава Републике Србије) у сукобу као у конкретном случају треба одмерити угроженост права тужиоца на достојанство личности и у односу на право медија и слободу изражавања и тек након таквог упоређивања и одмеравања утврдити чије право је више угрожено спорним текстовима, па ће првостепени суд поново извршити процену и одмеравање угрожености наведених права. Поново ће ценити да ли предметни текстови доприносе расправи од општег интереса, што би значило да је постојао оправдани интерес јавности да сазнају информације које су о њему објављене. Имаће у виду да медији имају кључну улогу заштитника јавности и због тога мешање у

њихову слободу изражавања може бити оправдано само горућом друштвеном потребом, када је то неопходно у демократском друштву.

Цениће да када се текстови читају сваки као целина а имајући у виду свеопшти тон и контекст текстова, да ли је изнето мишљење новинара, аутора текстова, безразложан приватни напад на тужиоца који има за циљ омаловажавање његове личности (а у ком случају такво мишљење не би било допуштено) или је усредсређено на питање од јавног интереса-понашање и изјаве тужиоца као ..., те да ли су информације које се односе на тужиоца тачне и потпуне и у вези изнетих вредносних судова, па ће испитати да ли је њихова употреба била оправдана како би јавност била обавештена о личности тужиоца као носиоцу јавне и политичке функције (члан 8 Закона о јавном информисању и медијима) и потезима које предузима у вршењу те функције или је употреба вредносних судова била коришћена ради повреде достојанства личности тужиоца (части и угледа).

Имаће у виду и да су се оба аутора текстова изјасниле да се у конкретном случају ради о мишљењу односно вредносном суду па ће поново ценити да ли критика и вредносни судови какви су употребљени у спорним текстовима превазилазе оквире достојанства личности Уставом и Законом заштићених части и угледа као добара сваке индивидуе јер уколико то у конкретном није случај грађанска санкција у виду накнаде штете морала би изостати.

Када поступи по свим примедбама и када се за то стекну услови првостепени суд ће о тужбеним захтевима донети нову и правилну одлуку за коју ће дати јасне и довољне разлоге, имајући при том у виду да је погрешно означавање назива медија www.blic.rs у изреци пресуде, код наведеног чињеничног утврђења првостепеног суда да интернет страница www.blic.rs не постоји као посебан медиј већ је регистрована као друга форма медија "Блиц", односно да је "Блиц" јединствен медиј који има штампано и онлајн издање.

Председник већа-судија
Ирена Вуковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић